

Secundària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu de les
competències i les directrius
de PISA.

Remei Barberà Gomis

L'estrany cas del Dr. Jekyll i el Sr. Hyde

Robert Louis Stevenson

Nom

Centre

- 1 Fes una llista dels principals personatges masculins –la majoria– que apareixen en la novel·la. Omple les caselles amb els noms, les professions i les classes socials que hi falten.

Personatge	Professió	Classe social
Utterson		burgesia
	advocat	
Henry Jekyll		
	majordom	
Lanyon		
	lakai	classe baixa
Sir Carew Danvers		
	oficinista	

- 2 En els tres primers capítols hi ha moltes **descripcions**, ja que se'ns presenten els personatges principals del conflicte narratiu. A qui correspon cada descripció? Com les qualificaries?

a «[...] era un home de rostre solcat d'arrugues, que no s'il·luminava mai amb un somriure; fred, sobri i cohibit en la conversa; reservat en els sentiments; sec, llarg, capmoix, ensopit però també entranyable, segons com.»

_____

b «Era un cavaller cordial, sa, polit, cara-roig, amb un ble de cabells prematurament blancs i un tarannà bulliciós i decidit.»

_____

c «[...] era pàl·lid i tap de bassa, feia una impressió de deformitat sense cap malformació concreta, tenia un somriure desagradable [...] i parlava amb un xiuxiueig ronc i una veu segons com trencada; [...]»

_____

d «—un home de cinquanta anys, robust, ben plantat, de trets fins, que reflectien una mica de murrieria, potser, però tots els senyals d'intel·ligència i de bondat—»

_____

Les descripcions que fa l'autor són _____

_____

3 Respon les preguntes següents.

a Quina clàusula del testament del Dr. Jekyll inquieta l'advocat Utterson?

---

b Amb quina frase feta es diu exactament en el text que aquesta clàusula l'amoïna?

---

4 En el capítol «A la recerca del senyor Hyde», l'advocat Utterson manté una sèrie d'**entrevistes**, de les quals extreu informació sobre el doctor Jekyll i el senyor Edward Hyde. Completa la graella.

	Interlocutor	Informació obtinguda	Lloc de l'entrevista
1			
2			
3			

5 En el capítol «El cas de l'assassinat d'en Carew» hi ha dues descripcions de dos **ambients**, un d'exterior i un d'interior. Digues què es descriu en cada cas i en quines pàgines, i quins elements subjectius conté cada descripció.

► Ambient interior: (pàg.)

Elements subjectius:

► Ambient exterior: (pàg.)

Elements subjectius:

- 6 Marca amb una x els dos adjectius que caracteritzen millor la **relació entre Utterson i Lanyon**.
Explica per què els has triat i posa exemples concrets de la novel·la.

☐
☐
☐

interessada
lleial
ambigua

☐
☐
☐

cordial
íntima
feble

► Per què?

- 7 A mesura que avança la **investigació**, Utterson intenta buscar una explicació lògica als fets «estrany» amb què es va trobant. Associa cada fet amb la deducció que en fa.

1

L'advocat dedueix que Jekyll té una malaltia que li ha desfigurat el rostre.

A

L'oficinista Guest, expert en grafologia, diu que les lletres de Jekyll i Hyde s'assemblen.

2

Utterson dedueix que Jekyll falsifica per a un assassí, Hyde.

B

El majordom Poole no reconeix la veu del seu amo.

3

L'advocat dedueix que la malaltia ha alterat la veu del Dr. Jekyll.

C

Poole veu un moment el seu amo i li sembla que porta posada una màscara.

- 8** En el capítol «Incident a la finestra» hi ha exemples dels tres **tipus de discurs** que es poden trobar en un text narratiu. Escriu-ne una mostra de cadascun i respon la pregunta final.

narració	

descripció	

diàleg	

- Quin tipus de discurs predomina en aquest capítol? Per què?

- 9** Quines informacions aporten el penúltim i l'últim capítols a la història del Dr. Jekyll i del Sr. Hyde? Resumeix-les amb les teves paraules.

- «El relat del doctor Lanyon»:

- «Declaració completa d'en Henry Jekyll sobre el cas»:

- 10** A la seva declaració el doctor Jekyll diu: «no deixava més d'ésser jo mateix quan em tirava a l'esquena tota retenció i m'abandonava al vici que quan laborava, a la llum del dia, per la divulgació del saber [...] en realitat, l'home no és un, sinó dos.» Tu també creus que en tota persona hi ha dues (o més) parts alhora? Dóna **arguments** a favor o en contra sobre el tema.

- 11** Al llarg de la novel·la apareixen alguns **objectes** molt importants. Comenta el paper que tenen dins del desenvolupament narratiu de l'obra.

«[...] quan li deixaren el **bastó** al davant [...] el reconegué perquè ell mateix [Utterson] l'havia regalat anys enrere a en Henry Jekyll.»

«Continuant la inspecció de la cambra, els dos arribaren al **mirall** basculant [...]»

«[...] sobre les lloses, trobaren la **clau**, ja rovellada. [...] –Que no veieu, senyor, que està trencada? Com si algú l'hagués trepitjada.»

- 12** Si el doctor Jekyll i el senyor Hyde són la mateixa persona, com justifica el metge el següent?

L'Edward Hyde era més menut, prim i jove que en Henry Jekyll:

A tothom que s'acostava a l'Edward Hyde, se li posava la pell de gallina:

- 13** Les últimes paraules de Henry Jekyll a la declaració que deixa damunt de l'escriptori del seu gabinet són:

«Morirà en Hyde al patíbul?, o es veurà amb cor d'alliberar-se a l'últim moment? Només Déu ho sap; a mi tant me fa; aquesta és la meva veritable hora de la mort i el que passi després incumbeix un altre, no pas a mi. Aquí, doncs, mentre deixo la ploma i em dispenso a segellar la meua confessió, poso fi a la vida d'aquell infeliç Henry Jekyll.» (pàg. 141)

Com descriuries el seu estat d'ànim en aquests moments? Creus que és comprensible que se senti així?

- 14** Els capítols d'aquesta novel·la no van numerats, i els **títols** que els encapçalen són objectius i ens avancen alguns dels fets narrats. Ordena'ls a la columna de la dreta.

a) El Dr. Jekyll d'allò més tranquil	1. _____
b) L'incident de la carta	2. _____
c) Incident a la finestra	3. _____
d) La història de la porta	4. _____
e) La darrera nit	5. _____
f) El cas de l'assassinat d'en Carew	6. _____
g) El relat del Dr. Lanyon	7. _____
h) A la recerca del Sr. Hyde	8. _____
i) Declaració completa d'en H. Jekyll sobre el cas	9. _____
j) L'insòlit incident del Dr. Lanyon	10. _____

- 15** Fes una llista dels **personatges femenins** de l'obra, indica en quin capítol surten i explica quin és el paper reservat a les dones en el relat.

Personatge secundari número 1: _____
Capítol: _____

Personatge secundari número 2: _____
Capítol: _____

Personatge secundari número 3: _____
Capítol: _____

Paper de les dones en el relat: _____

- 16** Excepte els dos últims capítols, que són relats en primera persona de dos personatges de l'obra, la resta de la novel·la, quin tipus de **narrador** té? Fixa't com comença el capítol «La darrera nit» i respon la pregunta.

«Un vespre, després de sopar, el senyor Utterson, assegut a la vora del foc, s'estranyà de rebre una visita d'en Poole.»

- 17** Indica (✓) quins dels **temes** següents són presents en la novel·la de Stevenson.

La fascinació pel mal o allò que és irracional.
Els avenços científics de la medicina del segle XIX.
La dualitat de l'ésser humà.
L'explicació detallada dels delictes del Sr. Hyde.
La lluita entre el bé i el mal.

- 18** En tot text literari hi ha forma (com està escrit) i contingut (el que està escrit). Identifica les **figures literàries o retòriques** que embelleixen els fragments següents.

«[...] els aparadors, com files de venedores rialleres (1), s'estenien al llarg d'aquella artèria amb un aire que invitava a comprar. Fins i tot el diumenge, quan el carrer dissimulava els seus encants més esponerosos (2)[...]»

(1) _____ (2) _____

«I l'advocat [...] rumià una estona sobre el seu propi passat, escorcollant tots els racons (3) de la memòria [...] Era bastant irreprotxable, el seu passat; pocs homes podien llegir els fulls de llur vida (4) amb menys aprensió [...]»

(3) _____ (4) _____

«Doncs, quan aquell daixonses emmascarat va sorgir entre els productes químics saltant com un mico (5) i es va esmunyir al gabinet [...]»

(5) _____

- 19** *L'estrany cas del Dr. Jekyll i el Sr. Hyde* és una novel·la de misteri però està explicada en forma de cas policial: no hi ha cap detectiu que porti la investigació, sinó que és el Sr. Utterson qui vol aclarir el misteri que envolta el seu amic metge.

Fes una llista dels trets d'aquesta obra propis del **gènere** de la novel·la detectivesca.

- 20** Identifica a quins **personatges** es refereixen els fragments de la novel·la: Henry Jekyll, Edward Hyde, Sr. Utterson, Dr. Lanyon, el majordom Poole.

«Era auster amb ell mateix: bevia ginebra en solitari per refrenar una certa tirada als vins anyencs i, malgrat la seva afició al teatre, feia vint anys que no en traspassava les portes de cap.»	
«L'aparença de l'home confirmava de bon tros les seves paraules; havia perdut les maneres i, llevat del moment en què havia anunciat el seu terror, ni una sola vegada havia mirat l'advocat a la cara.»	
«Sortí de la seva reclusió, renovà el tracte amb els amics i tornà a fer d'amfitrió i de convidat assidu; i si havia estat sempre conegut per les seves caritats, ara es distingia també pel seu esperit religiós.»	
«[...] no localitzaren enlloc la seva família; no havia estat mai fotografiat; i els pocs que podien descriure'l diferien considerablement, com sol passar amb els observadors corrents. Només s'avenien en un sol punt: la impressió obsessiva d'inexplicable deformitat que deixava el fugitiu en qualsevol que el mirés.»	
«Se li llegia clarament a la cara la sentència de mort. L'home de galtes rosades havia perdut els colors; les carns li penjaven; se'l veia més calb i envellit [...]»	

Fem treballar els músculs de l'escriptura!

- 1 Escriu una **descripció** d'Edward Hyde en què concretis la deformitat física que en el text de Stevenson no queda definida.

- 2 Escriu un breu **assaig** sobre algun d'aquests temes, esmentant elements del relat de Stevenson que acabis de llegir:

- ☐ La personalitat dels individus és rarament lineal, més aviat sol ser complexa i, fins i tot, contradictòria.
- ☐ L'amistat entre les persones no es demostra tant quan les coses van bé com quan sorgeixen problemes que cal afrontar conjuntament o discrepàncies que creen distàncies.
- ☐ L'experimentació científica sempre ha de quedar subjecta a unes normes de conducta ètiques, especialment en el cas de l'experimentació mèdica.
- ☐ Una de les lluites més difícils de mantenir és el combat contra les temptacions, perquè solen venir de l'interior mateix de la persona.

A l'entorn de... «Stevenson, Jekyll i Hyde»

(activitats associades al quadern documental)

- A** El quadern documental comença amb una **ressenya biogràfica de l'autor**, Robert Louis Stevenson. Omple el quadre següent.

Robert Louis Stevenson	
Nacionalitat d'origen	_____
Problemes mèdics de joventut	_____ _____
Darrers anys de la seva vida	_____ _____
Novel·les més cèlebres	_____ (1883) _____ (1886) _____ (1888) _____ (1889)

- B** Respon la pregunta després de llegir l'apartat «El tema o els temes de la novel·la».
- Quin **tema** de la novel·la va viure el mateix autor, R. L. Stevenson?

_____
_____
_____

- C** En el mateix apartat del quadern documental es destaca aquesta afirmació de la confessió final del doctor Henry Jekyll:

«[...] l'home es revelarà com una simple corporació de residents diversos, incongruents i independents.»

Escriu tres residents diversos dels que conviuen a l'interior de Henry Jekyll:

1 _____	2 _____	3 _____

- D** Com es diu a la secció anomenada «Personatges», una de les claus principals de la novel·la és la riquesa de matisos tant en els personatges principals com en els secundaris. Completa els textos següents amb els mots que hi falten.

ELS BURGESOS*teatral, liberal, ironia, retrat, malaltissa, tradicionals, prototipus*

No menys mordaç, resulta el _____ que l'escriptor fa de l'Utterson, en Lanyon, l'Enfield... _____ de la societat burgesa de l'època victoriana, de professió _____ i «amants dels valors comuns i _____ de la vida». Tots ells, malgrat la visió positiva que batega en la novel·la, es comporten d'una manera tan _____ com absurda, fins i tot en les seves relacions. [...] Stevenson descriu el seu comportament amb una _____ subtil, sense que això afecti l'enrarament progressiu del relat ni l'atmosfera mòrbida i _____ que desprèn en Hyde.

LES CLASSES BAIXES*medi, deformitat, pobresa, vici, industrial, classes*

L'obra és un reflex fidel de la por burgesa de la degeneració urbana; la _____ originada per la revolució _____ –que havia de representar el progrés de tothom– es contempla com a conseqüència del vici i l'amoralitat intrínsecs a les _____ desposseïdes.
[...] el _____ natural en què es mou Hyde [...] remet a aquella idea de degeneració biològica adjudicada a les classes baixes, enfonsades en el _____, la degeneració, l'anormalitat i fins i tot la _____.

- E** Explica amb les teves paraules les dues fases de la **metamorfosi** que s'explica en el quadern documental i que respon a la que s'explica en la novel·la.

Primera: _____
_____
_____
_____

Segona: _____
_____
_____
_____

- F** Llegeix l'apartat del quadern documental anomenat «Estructura i acció» i digues si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).

V   F

☐	☐	El llibre està format per un seguit de capítols i dues confessions al final.
☐	☐	L'advocat Utterson fa les investigacions i col·labora amb la policia londinenca.
☐	☐	La novel·la comença amb una anècdota que desperta un enigma.
☐	☐	Utterson i Enfield, protagonistes de l'anècdota, fan les investigacions del cas.
☐	☐	El personatge del Dr. Lanyon aporta un grau més d'estranyesa a la història.
☐	☐	El penúltim capítol és la carta/relat del Dr. Lanyon.
☐	☐	L'últim capítol és la declaració final d'Edward Hyde.

- G** També en aquesta secció del quadern documental («Estructura i acció») es diu: «Al llarg de tota la novel·la, Stevenson combina l'estructura característica de la intriga **policíaca** amb la creació d'una amenaçadora atmosfera nocturna, clarament de novel·la **fantàstica**.» Escriu un text (7-8 línies) on has de dir quin dels dos gèneres creus que és el predominant.

- H** La novel·la *L'estrany cas del Dr. Jekyll i el Sr. Hyde* ha estat la base per a moltes **adaptacions cinematogràfiques**. Torna a escriure'n els títols a la columna dreta, ordenant-los cronològicament.

<i>Les dues cares del doctor Jekyll</i>	1920: _____
<i>El professor grillat</i>	1931: _____
<i>El testament del doctor Cordelier</i>	1941: _____
<i>L'home i la bèstia</i>	1952: _____
<i>L'estrany cas del Dr. Jekyll</i>	1959: _____
<i>Em sento rejuvenir</i>	1960: _____
<i>L'home i el monstre</i>	1963: _____

- I** Quin dels títols de les pel·lícules de l'activitat anterior et sembla que reflecteix millor la novel·la de R. L. Stevenson?

Proposa tu un **títol** i explica breument els motius de la teva tria.

Títol proposat:

Per què?

Editorial Casals
www.bambulector.com